

ՊՐՈՂԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈՂՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՅԵՔ,

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԼՈՒՍՈՂԱԿՈՄՍՏ

ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ՎԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ,

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ԿԱԲԻՆԵՏ

**ՈԳՆՈՒԹՅՈՒՆ,
ԳՅՈՒՂԱԿՈՒՄԲԱՎԱՐԻՆ**

(ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԾՐԱԳԻՐ ԿԱԶՄԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ)

№ 1

374
—
0 - 20

Լ Ո Ւ Ս Պ Ա Ր Բ Հ Ր Ա Տ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1938 թ.

374

0-20

uy

1938 թվի ՄԱՐՏ, ԱՊՐԻԼ ՅԵՎ ՄԱՅԻՍ ԱՄԻՍ-
ՆԵՐԻ ԱԿՈՒՄԲՆԵՐԻ (ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ, ԿՈՆՏՆՏԵ-
ՍԱՅԻՆ), ՍՈՑԿՈՒԼՏՏՆԵՐԻ, ԿԱՐՄԻՐ ԱՆԿՅՈՒՆՆԵ-
ՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ ԿԱԶՄԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ:

1

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՅԵՎ ԿՈՆՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲՆԵՐԻ,
ՍՈՑԿՈՒԼՏՏՆԵՐԻ, ԿԱՐՄԻՐ ԱՆԿՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԱՐԻՉ-
ՆԵՐԻՆ, ՇՐՋՈՂԿՐԹԲԱԺՎԱՐՆԵՐԻՆ ՅԵՎ ՇՈՐՋ-
ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒՉՆԵՐԻՆ

1938 թվի մարտ, ապրիլ և մայիս ամիսների,
քաղաքաշխատանքների հիմնական խնդիրները հան-
դիսանում են՝

1. ԽՍՀՄ-ի Գերագույն Խորհրդի ընտրու-
թյունների ժամանակ ձեռք բերված ազիտացիոն-բա-
ցատրական և կուլտուր-մասսայական աշխատանքնե-
րի նվաճումների ամրացումը և խորացումը քաղաքա-
հիմնարկների կողմից (ակումբ, կ. անկյուն, սոցկուլտ-
տուն):

2. Հայկական ԽՍՀ-ի Գերագույն Խորհրդի ընտ-
րությունների նախապատրաստումը և անցկացումն
ու քաղաքահիմնարկների կողմից տարվելիք աշխա-
տանքները:

1672
38

3. Քաղաքացիական պայմանագրի գծով կատարված վնասաբարությունների հետևանքների վերջնական լիկվիդացիան:

4. Քաղաքացիական պայմանագրի մասնակցությունը դարձնանապատճառող նախապատրաստման և անցկացման աշխատանքներում: Սոցմրդություն- ծավալումը բրիգադների, ՄՏԿ-ների կոլտնտեսությունների, խորհրատնտեսությունների միջև գարնանացանը լավագույն կերպով անցկացնելու կապակցությունը:

5. Կազմակերպված անցկացնել կանանց միջազգային որը—մարտի 8-ը, Փարիզյան կոմունայի որը — մարտի 18-ը, ապրիլի 17-ը Լենայի դեպքերը, գատակական որերի առթիվ հակակրոնական պրոպագանդայի ծավալումը և միջազգային պրոլետարիատի համերաշխության և պայքարի որը մայիսի 1-ը:

ԽՍՀՄ-ի Գերագույն խորհրդի ընտրությունները մեծապես բարձրացրին մասսաների քաղաքական ակտիվությունը: Քաղաքում և գյուղում աճեց կուսակցական և անկուսակցական ագիտատորների և պրոպագանդիստների բանակը:

Հայտնաբերվել են մասսայական ագիտ-բացատրական աշխատանքների նոր ձևեր, վստահեց միջոցով ավելի արագ կուսակցություն և կառավարություն վերաշումները, ԽՍՀՄ-ի միջազգային և ներքին քաղաքականությունը հասնում են աշխատավոր մասսաներին: Անհրաժեշտ և ամրացնել աշխատավորություն աճող հետաքրքրությունը դեպի քաղաքական հարցերը, դեպի մեր կյանքի սոցիալիստական սկզբունքներով վերականգնման հարցերը:

Անհրաժեշտ և ընդհանրացնել այդ աշխատանք-

ների ամբողջ փորձը, ամրացնել աշխատանքների լավագույն փորձերը, ամրացնել և բազմացնել ակտիվը, քաղաքական հարցերի քննարկմանը մասնակից անել ազգաբնակչության նաև հետամնաց խավերին, ակտիվացնել նրանց և նշել քաղաքացիական պայմանագրի ծավալման և խորացման հետագա ուղիները, հաղեցնելով ամբողջ աշխատանքները կոմունիզմի վտղով:

Ամեն մի գործի Լենինյան - Ստալինյան կազմակերպումը—մարտական, ակտուալ խնդիր և:

Անհրաժեշտ և անցկացնել ակումբավարների, խրճիթվարների, ակումբների ակտիվի խորհրդակցություններ, ուր ցույց տալ և տարածել լավագույն ակումբի, կարմիրանկյան, սոցկուլտտան լավագույն փորձը:

Անհրաժեշտ և հաշվետու լինել կոլտնտեսականների առաջ մեր քաղաքացիականների գործունեություն համար ԽՍՀՄ Գերագույն Խորհրդի ընտրական կամպանիայի առթիվ և ամրացնել այդ ուղղությամբ յեղած դրական բոլոր փորձերը:

ԽՍՀՄ-ի Գերագույն Խորհրդի ընտրական կամպանիան ցույց տվեց մասսաների մեջ տարվող բողոքների քաղաքական աշխատանքի հակայական դերն ու նշանակությունը:

Գրեթե բոլոր շրջաններում գյուղական և կոլտնտեսային ակումբները յեղել են ընտրական կամպանիայի ագիտ-մասսայական աշխատանքների հենակետեր, սակայն դժբախտաբար վոչ բոլոր քաղաքացիականները կանգնած են յեղել իրենց կոչման բարձրություն վրա:

Սոցկուլտտան, գյուղական և կոլտնտեսային ա-

կուժրի, կարմիր-անկյան աշխատանքները պետք է ուղղված լինեն բուլեիկյան զգաստություն և անհաշուության բարձրացման համար ընդդեմ ժողովրդի բոլոր թշնամիների և ոգնեն լրիվ արմատախիլ անելու ջարդ ու փշուր յեղած, բայց զեռ վոչ ամենուրեք վոչնչացված տրոցկիստական-բուլաբրինական, ֆաշիստական մնացորդներին:

Ակումբների, սոցկուլտոների, կարմիր անկյունների ամենսրյա աշխատանքների բովանդակությունը պետք է հանդիսանա՝ ԽՍՀՄ-ի միջազգային և ներքին ղրություն կարևոր գեպքերի մասին ամենուրյա քաղաքական ինֆորմացիաներ կազմակերպելը, ընթացիկ քաղաքական հարցերի բացատրությունը, թերթերի ընթերցանությունը, ԽՍՀՄ-ի և Հայկական ԽՍՀ-ի Սահմանադրությունների ուսումնասիրությունը, ընտրական կանոնադրությունների ուսումնասիրությունը, Համ. կոմ. Աուսի (բ) կենտկոմի հունվարյան պլենումի արդյունքների մաստայականացումը և ինտերնացիոնալ դաստիարակության հարցերը:

Քաղլուսնիմնարկների աշխատանքներում կարևորագույն տեղերից մեկը պետք է զբաղի հակախրոնական պրոպագանդա:

Հակակրոնական պրոպագանդան պետք է ընթանա կրոնի դասակարգային եյություն բացատրմամբ և բնական գիտությունների սխտեմատիկ և խորը մասսայականացմամբ: Այդ նպատակով ծրագրում հատուկ ուշադրություն պետք է դարձվի բնական գիտությունների և հակակրոնական դասախոսությունների, խմբակների կազմակերպման ու հակակրոնական պրոպագանդիստների, ագիտատորների և ՄԱՄ-ի քիջների,

կազմակերպիչների կադրերի պատրաստման վրա:

1938 թիվը պետք է հանդիսանա քաղլուսաշխատանքներում յեղած վնասարարության հետևանքների վերջնական լիկվիդացիայի տարի:

Վնասարարությունը քաղլուսաշխատանքներում կայանում էր վոչ միայն նրանում, վոր սեղմում էյին քաղլուսցանցը (փակում ակումբները), այլ և գլխավորապես նրանում, վոր դուրս էյին վանում աշխատանքների քաղաքական բովանդակությունը և քայքայում անվոդնաշար դարձնում քաղլուսնիմնարկների աշխատանքները:

Սոցկուլսնների, գյուղական-կոլսնեսային ակումբների ամբողջ աշխատանքը պետք է խորապես հագեցված լինի փաղական բովանդակությամբ, հիմնական նպատակ ունենալով աշխատավորության քաղաքական դաստիարակությունը:

Քաղլուսնիմնարկները պետք է դառնան «կոմունիստական և գյուղատնտեսական պրոպագանդի հենակետերը»:

Քաղլուսաշխատանքների բարձրացման հիմնական պայմանն է հանդիսանում կադրերի վորակավորման և նրանց ընտրությունն ավելի բարձր մակարդակի վրա հասցնելը: Անհրաժեշտ է, վոր մարտ ամսում ժողկրթբաժինները վերանային սոցկուլտոների, բոլոր ակումբների և կարմիր անկյունների (վարիչներ, մասսավիկներ), ագիտատորների, պրոպագանդիստների կազմը, ադատելով թույլերին, վորոնք իրենց չեն արդարացնում: Մնացածներին, վորոնք աշխատանքների ընթացքում ցույց են տվել նախաձեռնություն, նվիրվածություն և կենդանի-Ստալինի կուսակցու-

թյանը և հմտութիւնն, պետք և ամբացնել ակումբներին:

Մեզ անհրաժեշտ են այնպիսի մարդիկ, վորոնք լավ յուրացրել են յեւ կիրառում են մեր կուսակցութեան քաղաքականութիւնը ու վորո՞ւմները, լավ իրազեկ են, ըմբռնում են միջազգային և ներքին քաղաքականութեան հարցերը, մշտական կարգում են և լայնացնում իրենց և աշխատավորութեան քաղաքական և ընդհանուր կուլտուրական մտահորիզոնը:

Մեզ անհրաժեշտ են այնպիսի մարդիկ, վորոնք համաշուրջ են մասային, վորոնց հետ նրանք ամեն որ խոսում են, այլ կերպ նրանց պրոպագանդան և ազդեցիկան չի հասնի իր նպատակին: Քաղցուսաշխատողները պետք և կարողանան մասսայի հետ խոսել պարզ և հասկանալի լեզուով:

Քաղցուսաշխատողն այն մարդն է, վորը սովորեցնում է մասսաներին ճանաչել թշնամուն և ժամանակին զիմակազերծ անել նրան: Նա պետք է կարողանա մերկացնել թշնամուն և հակահարված հասցնել թշնամու փոփոցներին, վորոնք թշնամուններին:

Ծրագրում պետք է նախատեսնել ակումբի խորհրդի յեւ ակտիվի ամենուրեւ աշխատակիցները: Բոլոր քաղցուսաշխատողներին պետք է ընդգրկել քաղաքական և հատուկ ուսուցման մեջ (հեռակա դասընթացներ, կարճատև կուրսեր, ինքնազարգացում և այլն):

Քաղցուսաշխատողները պետք է ծառայեցնել իրենց նպատակին, ազատելով գրաված սենյակները, ակումբները՝ սերմ գտելու, հանրակացարանի, պահեստի յեւ այլ նպատակների ոգազորումից:

1938 թիւը պետք է դառնա գործող յեւ նոր բաց-

իւն ակումբների քաղաքական, կուլտուրական ամրացման յեւ կու. ու կառավարութեան վորո՞ւմների մարտական կենսագործման, քաղցուսաշխատակիցների բեկման արի (վերանորոգում, ինվենտար, կահավորում, լուսնադրներ, պրակատներ, տեղեկատու աշխատանք, ինքնագործ խմբակների կազմակերպում, բյուջեյի ճիշտ ոգազորում, ակումբի խորհրդի գործուն աշխատանք և այլն):

Վերջ պետք է դնել այն պրակտիկային, յերբ ակումբները չեն ոգազորում իրենց բյուջեն լրիվ — Հայկական ԽՍՀ-ի մաշտարով 1937 թ. ակումբային տարեկան բյուջեն ծախսված է 72 տոկոսով, վորը միանգամայն անթույլատրելի յէ:

Անհրաժեշտ է, վոր յողկրթութիւններն ակումբների բյուջեները հասցնեն ակումբավարին և իրստ հըսկողութիւնն սահմանեն բյուջեյի կատարողականի վրա:

Բացի ակումբին հատկացված տեղական բյուջեյից անհրաժեշտ է ակումբային ծախսերին մասնակից դարձնել մյուս կազմակերպութիւններին յեւ — առաջին հերթին կուլցեստեւութիւններին, պրոֆսիւրութիւններին, արդյունաբերական կոոպերացիային յեւ այլն:

Ակումբային շրջտեսուչը, սոցկուլտան և ակումբների վարիչները պետք է ակտիվ մասնակցութիւն ունենան կուլտեստեւութիւնների կուլտֆունդերի բյուջեն կազմելիս և նախատեսնեն ակումբներին հատկացվելիք գումարները: Անհրաժեշտ է հասնել այն բանին, վոր կուլտեստեւութիւնների կուլտեստակցումները մաքսիմում չափով ոգազորվեն իրենց ուղղակի նպատակներին — հատկապէս քաղցուս-կուլտ-մաս-

սայական ձեռնարկումների համար (ակումբային շինարարութուն, ինվենտարի գնում, շենքերի վերանորոգում, քաղաք. կամպանիաների կուլտմասայական սպասարկում, թերթերի, զրականության և նման այլ ձեռնարկումների համար):

1938 թ. այս ամիսների ընթացքում ակումբները պետք է ձգտեն ունենալու աստիճաններ, լաբային բարձրաստիճաններ, կինո կահավորում, զիապոզիտիվներ լապտերներ, պատեֆոններ, կանոնավոր կահավորում և այլն,— մի խոսքով ակումբները պետք է յեն թարկել ուղիֆիկացիայի կինոֆիկացիայի և ստեղծել աշխատավորությանն սպասարկելու համար բոլոր կուլտուր-տեխնիկական հարմարությունները: Այս աշխատանքի հետ կապված ծախսերը հողալու համար կոնկրետ նախահաշիվները ժողկրթբաժինները պետք է քննության գնեն Շրջգործկոմիների նախագահության նիստերին և կոլանտեսությունների առաջ:

Այս տարի սոցիալիստական դուրսդատնեսությունը պետք է հասնի սեկորդային բարձր բերքատվության և լրիվ կենսագործի ընկ. Սալիկի լոգունդը տարեկան 7-8 միլիարդ փուլի հացահատիկ տալու մասին (1937 թ. նախնական տվյալներով մենք արդեն ստացել ենք 7 միլիարդ փուլ):

Գարնանացանը հաջող անցկացնելու համար քաղլուսնիֆնարկները պետք է լրիվ և բաղմակողմանիորեն մասսայականացնելն Համկոմկոսի Կենտկոմի և ԽՍՀ ԺԿԽ-ի գերեկատիվը, ընկ. Նյխեյի գեկուցումը, ընՄ Մոլոտովի յելույթը հողային սրգանների աշխատողների խորհրդակցությունում, ընկ. Գ. Հարութունյանի գեկուցումը և Հայկական ԽՍՀ ԺԿԽ-ի ու ՀԿ(բ)Կ

Կենտկոմի գերեկատիվները գարնանացանի պլանի և նրա անցկացման մասին:

Այդ կապակցությամբ կարևոր է առանձնատուկ ուշադրութուն դարձնել սերմերի ծլունակության բարձր տոկոսի, սերմերի զտման և ախտահանման, սերմերով լրիվ ապահովելու, դաշտերի պարարտացման, տրակտորների և այլ դուրսդատնեսների բարձրորակ վերանորոգման, լծական անասունների նախապատրաստման, կոլանտեսի գաղտների վերակալ ու մերով կոմսլեքտավորման և ցանքսից հետո սոցիալիստական դաշտերի պաշտպանության դործին (քաղահան, վոտոգում, հսկողություն հատուկ հանդակցաների միջոցով և այլն):

Վերոհիշյալ բոլոր աշխատանքները պետք է արտահայտվեն ակումբային աշխատանքներում ազիտացիա և պրոպագանդա մղել պլանի լրիվ և բարձրորակ կատարելու համար, կազմակերպել թերթերի բարձրաձայն ընթերցանություններ հրատարակել լուսյա ընծայել պատի թերթեր և բրիգադային իլիշովկաներ, կազմակերպել ցանքսի ստախանովականների և հարվածայինների քաջակերում, ծավալել սոցմրցությունը, կազմակերպել ինքնագործ արվեստի խմբակների, պատեֆոնի և ուղիֆների միջով կուլտեղարվեստական սպասարկում դաշտերում, կինոցուցադրումներ ուղիֆոսպասարկում, քաղաքական, գեղարվեստական և դուրսդատնեսական զրականության տարածում դրքատարների միջոցով, ընթերցում և այլն: Այս բոլորը կարելի յե անել ազիտացիայի, ազիտավտանների շրջիկ աշխատողների միջոցով:

Ամեն տարի հախուն կերպով աճում է մեր աշ-

խատաՎորութեան նյութական-տնտեսական բարեկցութեանը, վորի հետևանքով և աճում է կուլտուրայի մասն բարձր պահանջը:

Կարևոր է մեծ խնդիրներից է աշխատավորութեան միջին անգրագիտութեան յեղ կիսագրագիտութեան վերացումը: Կուլտուրայի զիրեկտիվները նաև այդ մասին կատարելու և լավագուցյն կերպով աշխատավորութեանը Հայկ. ԽՍՀ-ի Գերագույն Խորհրդի ընտրութեաններին նախապատրաստելու համար անհրաժեշտ է ոգնել և ծավալել ակումբներում անգրագիտութեան զերացման գործը:

Քաղաքային կարևոր բնագավառներից մեկն էլ հանդիսանում է կուլտուրայի աշխատանքի, հանգստի և գեղարվեստական սպասարկման կազմակերպման գործը: Մեր կուլտուրայի աշխատանքում է լսել բարձրորակ համերգ, դիտել գեղարվեստական կինո-նկար, լավ պիես, վորոնք հագեցված են քաղաքական բովանդակությամբ և գեղարվեստական բարձր արժեքով, վորոնք պատկերում են մեր ժողովի հայրենիքի պաշտպանութեան հարցերը թշնամիների վորոնք ձգնում են զորութեանը:

Անհրաժեշտ է ծավալել և լայն զարկ տալ Փիղկուլտուրային ու ռազմական խմբակների աշխատանքների (հանձնել ՀՈՊԳ-ի, ՊԱՊ-ի նորմաները, պատրաստել վորոշիլովյան հրաձիգներ, հեծյալներ և այլն): Անհրաժեշտ է կազմակերպել Փ. կ. հրապարակ, Փուտբոլի, վալեյբոլի, բասկետբոլի խմբակներ, անցկացնել մրցումներ, հարևան կուլտուրայի յուրյան նախաձեռնման խմբակների հետ և այլն:

Յուրաքանչյուր ակումբ հատուկ ժամեր և տեղ

պետք է հատկացնի յերեխաների մեջ տարվելիք աշխատանքներին — պիտեերական և ԼԿՅՄ կազմակերպութեաններին միջոցով և ուսուցիչների անմիջական ոգնութեամբ:

Քաղաքային կարևոր ու քաղաքային կարևոր իրենց յեղ պետք է ցույց տան աշխատանքի սոցիալիստական ձևով, մտնելով սոցիալիստական մեջ, լավագուցյն կերպով կատարելով քաղաքական, կուլտուրայական, գեղարվեստական սպասարկման աշխատանքները: Որինակելի կերպով պետք է տանեն աշխատանքի ծրագրի կատարման հաշվառումը, սիստեմատիկորեն ստուգեն աշխատանքի կատարման ընթացքը, վճռական պայքար մղեն անպատասխանատվութեան, զիմազրկութեան, անկարգապահութեան, թափթփվածութեան դեմ:

II.

ՇՐՁԱՆԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ՏԵՍԶԻ ԱՇԽՍԱՆՔԻ ՄՐԱԳՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐՅԵՐԸ 1938 Ք. ՄԱՐՏ, ԱՊՐԻԼ ՅԵՎ ՄԱՅԻՍ ԱՄԻՍԵՐՈՒՄ

1. Հրավիրել քաղաքային աշխատողների (ակումբայիններ, մասնավորներ, գրադարանավարներ, ագիտատորներ և այլն) շրջանային խորհրդակցութեան, ամփոփել քաղաքային կուլտուրայի կողմից ԽՍՀՄ-ի Գերագույն Խորհրդի ընտրութեաններին առթիվ տարած քաղաքային աշխատանքների արդյունքները, քաղաքային աշխատանքների նոր և բազմապիսի ձևերի փորձի փոխանակում կատարել, ամրացնել այդ աշխատանքների տիրիվ մեթոդները և այդ հարուստ փորձով զինված զի-

մավորել Հայկական ԽՍՀ-ի Գերագույն Խորհրդի ընտրական կամպանիային:

2. Այդ նույն խորհրդակցության քննությունը դնել և փոխադրել կուսընկերությանը: Չընդունվածի նախագահությունն ի հաստատություն զարեանացանի կուլտուրայական և քաղմասսայական աշխատանքների և Հայկ. ԽՍՀ-ի Գերխորհրդի ընտրական կամպանիայի քաղ. և կուլտմասսայական աշխատանքների ծրագրերը:

Կուլտուրայասարկման մեջ ներգրավել շրջապակուղիներ, ուղիորհանգույցներ, կինոթատրոններ, շրջապատներին, վորոնք իրենց ուժերը պետք և իսպաս դնեն վերոհիշյալ քաղաք. և տնտեսական ինչպես և մյուս բոլոր կամպանիաներին:

3. Ակումբները և մյուս քաղուստիֆիկացիաները փորձված, նվիրված, քաղաք. և կուլտուրական կազմերով ապահովելու համար վերանայել բոլոր քաղուստաշխատողներին նրանց կազմերն ամրացնելու, թուլելից ազատվելու տեսանկյունով (չընկնելով ծայրահեղությունների մեջ):

4. 1938 թ. ակումբային ցանցի աճման պլանի համաձայն բաց անել և լրիվ կահավորել բոլոր նոր բացվելիք ակումբները (չենք, ինվենտար, վարիչ գրականություն, թերթեր և այլն):

5. Մինչև ապրիլի 1-ը կատարել բոլոր ակումբների, սոցկուլտոնների, նրանց բոլոր տիպի խմբակների (Ստալինյան Սահմանադրության ուսուցմասիրություն, ուղմական, քաղաքական, հակակոմունական թատերական, յերաժշտական, շախմատի, ֆիզկուլտ և մյուսներին) և քաղուստաշխատողների լրիվ հաշվետուում

Լժկ-ի վերաբերյալի ձևերով (№ 4-4) և ապրիլի 5-ին հանձնել Լժկ-ի ակումբային վարչությունը:

6. Ստուգել առաջին յեռամսյակի ակումբային բյուրջների կատարողականը, խստիվ արգելել այդ գումարներն այլ նպատակի համար ծախսելը և ձեռք առնել բոլոր միջոցները, վոր քաղուստբյուրջներն լրիվ—100 տոկոսով ոգտագործվի և ներգրավվի այդ նպատակների համար նաև կուլտնտեսությունների միջոցները:

7. ՄՏԿ-ի և շրջնորթմանի միջոցով ստուգել կուլտնտեսությունների կուլտֆոնդերի ճիշտ սպասագործումը և մասհանումներ կատարել ակումբների կարիքների համար այդ գումարներին:

8. Քննել և հաստատել բոլոր ակումբների աշխատանքի յեռամսյա և մեկ ամսյա ծրագրերը և ամեն ամսի վերջին ստուգել կատարումը:

9. Շրջկենտրոնում կազմակերպել ակումբային աշխատողների վերապատրաստման կարճատև դասընթացներ (5—10 որյա), ընդգրկել նրանց հեռակա ուսուցման ցանցում, ամրացնել ղարոցի դասատուներին քաղուստաշխատողների վորակը և ընդհանուր մակարդակը բարձրացնելու համար:

10. Կազմել առանձին գյուղ և կուլտնտակումբների կահավորման պլանը, ապահովել գյուղբյուրջներից և կուլտնտեսության միջոցներով մինչև ապրիլի վերջը ձեռք բերել այդպիսին (աթոններ, նրատարաններ, սեղաններ, խաղեր, քարտեզներ, պատեֆոն, ուղիորհանգույնիչ, գրականություն և այլն):

11. Ապահովել սույն հրահանգի առաջին գլխում

հիշված բոլոր քաղաք. և տնտեսական կամպանիաների կազմակերպված անցկացումը:

12. Կազմակերպել հսկողություն և հաշվառում քաղաքային տնտեսության և աշխատողների սոցիալական աշխատանքների և ահումբային շինարարության վրա և յուրաքանչյուր ամիս գրավոր մանրամասն ինֆորմացիա ուղարկել ԼԺԿ-ի ահումբային վարչությունը:

13. Անցկացնել բոլոր ահումբների խորհուրդների (նախկին վարչությունների) հաշվետու-վերնարական աշխատանքները, խորհուրդները դարձնելով գործունյա, օպերատիվ, ճկուն ղեկավար օրգաններ:

III

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԿՈՆՏՏԵՍԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲՆԵՐԻ, ՍՈՑ-ԿՈՒՆՏՏԵՐԻ ՅԵՎ ԿԱՐՄԻՐ ԱՆԿՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԼԱՆԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ 1938 թ. ՄԱՐՏ, ԱՊՐԻԼ ՅԵՎ ՄԱՅԻՍ ԱՄԻՍՆԵՐՈՒՄ

1. Հրավիրել ահումբի, գյուղի, կոլտնտեսության ակտիվի խորհրդակցություն և ամփոփել ահումբի կողմից ԽՍՀՄ-ի Գերագույն Խորհրդի ընտրությունների առթիվ տարած քաղմասսայական աշխատանքների արդյունքները, ամբացնել քաղաքային աշխատանքների լավագույն փորձը և նախապատրաստվել Հայկական ԽՍՀ-ի Գերագույն Խորհրդի ընտրական կամպանիային:

2. Կազմել յեռամսյա և մեկամսյա օրացուցային:

պլան, վորի մեջ մտցնել սույն հրահանգի առաջին գլխում հիշված բոլոր քաղաքական և տնտեսական կամպանիաների կազմակերպված անցկացումը:

3. Յուրաքանչյուր յեռամսյակի վերջում կուլտընտեսականների կամ գյուղ համայնքի ընդհանուր ժողովում տալ հաշվետվություն ահումբի գործնելություն մասին:

4. Ահումբի աշխատանքների ծրագիրը ահումբի խորհրդում քննելուց և հաստատելուց հետո քննություն ղնել գյուղխորհրդի կուլտսեկցիայում և գյուղխորհրդի նախագահության նիստում հաստատելու համար:

5. Կազմակերպել ահումբին կից խմբակներ՝ (իսկ յեթե կան ուժեղացնել նրանց աշխատանքները) ԽՍՀՄ-ի և Հայկական ԽՍՀ-ի Սահմանադրությունների ուսումնասիրություն, հակակոռուպցիոնական, քաղաքական, ընթացիկ մոմենտն ուսումնասիրող, ուղղական, ֆիզկուլտուրայի, շախմատի-շաշկի յերգեցիկ, պարի, թատերական, աշխարհագրական, դրական, կենցաղային—կար ու ձեռի, կուլինարիայի, սանիտարական և այլն:

6. Կազմակերպել դասախոսություններ և գրույցներ քաղաքական հարցերի շուրջը՝ միջադպիսին դրություն, ներքին դրություն, կուսակցություն և կառավարություն վորոշումների, հակակոռուպցիոնական, բնագիտական, սանիտարական առողջապահական և այլն:

7. Աշխատավորությունը տալ ամենօրյա քաղինֆորմացիա և թերթերի բարձրաձայն ընթերցանություն:

8. Ընտրել անհրաժեշտ գրականություն և թեր-

88
679/

Թեր, կազմել որվա պաաշաճ վիտրինաներ (մարտ 8-ի, մարտի 18-ի մայիսի 1-ի, Հոկտ. Հեղափոխու թյան և այլն) և ցուցահանգեսներ:

9. Ընտրել զրուցարարներ, ագիտատորներ, պրոպագանդիստներ և մյուս ակտիվին և նրանց ամբացնել ակումբային քաղլուսաշխատանքների վանազան բնագավառներին և խմբակներին (ղասախոսական աշխատանք, քաղինֆորմացիաներ, խմբակավարներ և այլն):

10. Հատուկ ուշադրութուն դարձնել յերկրի պաշտպանության խմբակների աշխատանքներին (ուղմական, հրաձգային, հեծյալների և այլն):

11. Հավագույն կերպով նախապատրաստել զարնանացանի կուլտքադասարկման, (պատի թերթի, բրիգադային լիլիչովկաների, սոցմրցման, սերմերի պատրաստման, դաման, ախտահանման, գյուղգործիքների վերանորոգման, ստախանովական շարժման լուսաբանման և ցանքսի ընթացքի ցուցանիշների տախտակի միջոցով):

12. Կազմակերպել զբքատարներին, զրուցարարներին, ընթերցարարներին, քաղինֆորմատորներին կարճատև դասընթացներ, տալ նրանց աշխատանքի ձևերի և մեթոդների մասին անհրաժեշտ ցուցմունքներ և ամբացնել ըստ բրիգադների, հոգամասերի, վորտեղ աշխատելու յեն կոլտնտեսականները խմբերով:

13. Կազմակերպել կուլտսայլակ շրջիկ զրադարանով, թերթերով, զեկավարների նկարներով, ցուցանիշների տախտակով, պատի թերթերով, պատեֆոնով, շրջիկ սաղիորնդունիչով, յերաժշտական գործիքներով և զաշտում ընդմիջումների ժամանակ անցկացնել

քաղաք-կուլտ զեղարվեստական սպասարկում:

Գյուղատնտեսական աշխատանքների հետադաշրջաններում (քաղհան, խոտհունձ, բերքահավաք, յայլազային աշխատանք) ևս շարունակել քաղլուսաշխատանքների այս ձևերը:

14. Բրիգադների, ոչակների, առանձին աշխատողների մեջ (արակտորիստ, կոմբայնավար, մաճկալ և այլն) ծավալել սոցմրցումը և լավագույն փորձի փոխանակման միջոցով սղնել հետ մնացողներին հասնելու ստախանովականներին, առաջավորներին:

15. Կազմակերպել տեղեկատու աշխատանքներ քաղաքական տնտեսական, իրավական, կենցաղային, կուլտուրական և այլ աշխատանքների շուրջը: Անցկացնել հարց ու պատասխանի յերեկոներ:

16. Ակումբի, սոցկուլտտան, կարմիր անկյան կատարած քաղլուս և կուլտ. զեղարվեստական աշխատանքների մասին պարբերաբար գրել կենտրոնական և շրջանային թերթերին և ամեն ամիս գրավոր ինֆորմացիաներ ներկայացնել ակումբային շրջտեսին (ժողկրթութնին):

ՀՅԱ. ԽՍՀ -ի ԼՈՒՍԺՈՂԿՈՄԱՏԻ ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ
ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ՝ (ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ)

ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ, ԿԱՐՄԻՐ ԱՆԿՑՈՒՆՆԵՐԻ, ԽՐՃԻԹ — ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆՆԵՐԻ ՅԵՎ ԳՐԱԳԱՐԱՆԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԶՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՅԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ:

1. Յուրաքանչյուր շրջանի ժողովրթբաժնուժ ասանձնացված է ակումբային և գրադարանային աշխատանքների գծով հատուկ տեսուչ:

2. Ակումբային և գրադարանային շրջանուժը նշանակվում է և ազատվում աշխատանքից շրջժողովրթբաժնավարի կողմից, անպայման ԼԺԿ-ի վավերացումից հետո:

3. Ակումբային և գրադարանային շրջանուժը՝ հաշվետու չէ շրջժողովրթբաժնի և ԼԺԿ-ի ակումբային և գրադարանային վարչությունների առաջ:

4. Շրջանուժն ուսումնասիրում և ընտրում է ակումբային և գրադարանային կադրերը նրանց աշխատանքի նշանակելու համար և ներկայացնում է շրջժողովրթբաժնավարին ի հաստատություն: Ակումբավարների և գրադարանապետների աշխատանքի ընդունելությունը և արձակումը պետք է վավերացվի ԼԺԿ-ի կողմից:

5. Շրջանուժը հսկում և ստուգում է ակումբների խրճիթ-ընթերցարանների և գրադարանների աշխատանքներն, անկախ այն բանից թե ուժ ըլլուժ-

ջեյի մեջ են գտնվում նրանք, (պետական, տեղական, կոլեոզի, պրոֆմիության), ոգնում է նրանց իրագործելու և մասնայականացնելու դիրեկտիվ — գերադաս որգանների վորոշումները, վորի համար նա կատարում է հետեյվայը,

ա) Շրջում է գյուղերը ստուգելու կուլահիմնարկները (ակումբ, կարմ. անկյուն, խրճ. ընթերցարան, գրադարան և այլն) և կոնկրետ-գործնական ոգնություն և ցուց տալիս վարիչներին իրագործելու որագրերը և հերթական քաղաքական — կուլտուրական աշխատանքները .

բ) Ամսական մեկ անգամ հրավիրում է ակումբների, կարմ. անկյունների, խրճիթների և գրադարանների վարիչներին շրջանային սեմինար պարապմութխորհրդակցություն և հրահանգավորում է նրանց առաջիկա քաղաքական, կուլտուրական աշխատանքների մասին և ամփոփում անցած ամսվա աշխատանքները.

գ) Կազմակերպում է աշխատանքի լավագույն փորձի փոխանակման գործը, լսելով գեկուցումներ խորհրդակցություններում, սեմինարներում, կազմակերպում է եքսկուրսիաներ դեպի լավագույն ակումբը գրադարանը և այլն:

դ) Շրջգործկոմի համաձայնությամբ հրավիրում է գյուղխորհուրդների և նրանց լուստեկցիայների նախագահների խորհրդակցություններ ակումբային և գրադարանային աշխատանքների շուրջը և հարկ չեղած դեպքում այս կամ այն հարցը շրջգործկոմի նախագահության նիստն է փոխադրում անհրաժեշտ միջոցներ ձեռք առնելու համար:

յե) Կազմակերպում է աշխատավորների կուլտուր-

պահանջների հաշվառումը զրույցների և ակումբների վարիչներին ղեկուցումները աշխատավորների ժողովներում լսելու միջոցով:

6. Շրջանուշք մասնակցում և կուլտնիմնարկների, (ակումբ, խրճիթ ընթերցարան, կարմ. անկյուն գրադարան) բյուզջեն կազմելու աշխատանքներին գյուղ-խորհրդում ֆինրամում, կուլտնավարչութունում և հսկում և հատկացված դումարների լրիվ և իր նպատակին ծախսելուն:

7. Շրջանուշք մասնակցում և ակումբային շինարարության պլանների կազմելու գործին և հսկում և շինարարության ընթացքին և ժամանակին ավարտելուն:

8. Շրջանուշք կատարում և կուլտնիմնարկների հաշվառումը ԼԺԿ - ի հատուկ ձեւով:

9. Շրջանուշք ղեկավարում և նաև սոցիալառարայի տան աշխատանքները և կազմակերպում և սոցիալառարայի տան, ոգնությունը մյուս ակումբների, կարմ. անկյան, խրճիթ ընթերցարանների, և գրադարանների նկատմամբ:

Սույն հրահանգն ուղարկվում և ի անշեղ կերպում:

ՍՈՑԿՈՒԼՏՏՆԵՐԻ, ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՅԵՎ ԿՈՒՆՏԵՍՏՆԵՐԻ ՍԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲՆԵՐԻ ԿԱՇԿԱՐԱՍԻՆԵՐԻ

ՈՐԻՅԵՆՏԻՐ ՑՈՒՑԱԿ I ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՇԿՈՐՈՒՄ

1. Յուցանակ	1
2. Կարմիր գորշակներ	2
3. Հայտարարությունների տախտակ	1
4. Անկատար լուսավորելու ելեկտրական կամ նավթի հատուկ լապտեր	2
5. Վրաքերը ցեխից մաքրելու համար յերկաթյա քերիչներ	2
6. Սրտաքին սաղիտ-բարձրախոս	1

II. ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՇԿՈՐՈՒՄ

1. Կուս. և կառավ. ղեկավարների նկարները շրջանակներով	
2. ԽՄԼՄ-ի հերոսների, գորդների, գիտնականների նկարները շրջանակներով	
3. Ընթերցարանի համար յերկար սեղաններ	2
4. Գրասեղաններ արկղներով	2
5. Սեղաններ փոքր՝ խմբակային պարապմունքների համար	10—15
6. Աթոռներ (վեհական) ընթերցարանի, խմբակային պարապմունքների համար	50—60
7. Նստարաններ կամ աթոռներ դահլիճի համար — վորքան անհրաժեշտ և	
8. Իրիվան	1
9. Փափուկ բաղկաթոններ	4—6

10. Աղբամաններ— (ըստ կարիքի, սենյակներում)	
11. Թքամաններ— (սենյակներում)	
12. Գրաֆին— ջրի համար— բաժակով (ըստ կարիքի)	
13. Վերարկունների կախարաններ (ըստ անհրաժեշտության)	
14. Հայելի	1
15. Թերթերի և ամսագրերի ետաժերկաններ	3—4
16. Գրքերի պահարաններ	4—5
17. Պահարաններ գույքերի համար	2—3
18. Հայտարարությունների և գրքի ցուցադրման վիտրինաներ	2—3
19. Կրակմարիչներ (ըստ անհրաժեշտության)	3
20. Պատի ժամացույց	1
21. Սեղանի ժամացույցներ	1—2
22. Ջերմաչափներ	3—4
23. Բարոմետր	1
24. Պատի և սեղանի որացույցներ	2—3
25. Գեղարվեստական նկարներ շրջանակներով— (ըստ անհրաժեշտության)	
26. Ծաղիկներ (բուսականություն) ծաղկամաններով— (ըստ անհրաժեշտության և սենյակների քանակի)	
27. Լվացարան	1
28. Սեղանների սփրոցներ (ըստ սեղանների քանակի)	
29. Չանափեսականեր — (ըստ լուսամուտների քանակի)	
30. Նլեկտրական կամ նավթի լամպաներ— (ըստ անհրաժեշտության)	
31. Ջրի գույլեր	3—4

32. Նավթի ամաններ	1
33. Կացին, սղոց, բահ, թի, մուրճ— մեկական	
34. Կողպեքներ— ըստ անհրաժեշտության	
35. Աղբարկղ— (բակում, դրսում)	1
36. Դեղարկղ	1
37. Հատակի խոզանակներ կամ ավելներ	

III. ՌԻՍՈՒՄՆԱԿՈՆ ԿԱՀՆԱՎՈՐՈՒՄ ՅԵՎ ԿՈՒՆՏ
ԻՆՎԵՆՏԱՐ

1. Գրատախտակներ	3
2. Աշխարհագրական քարտեզներ	5—7
3. Ստալինյան Սահմանադրութ. պլակատներ— (կոմպլեկտ)	
4. Գլորուս	1
5. Գյուղատնտեսական պլակատներ— (կոմպլեկտ)	
6. Ուշորացույց— (դպրոցական)	1
7. Հակակրոնական պլակատներ (կոմպլեկտ)	1
8. Բնագիտական » (կոմպլեկտ)	1
9. Վարակիչ հիվանդութ. դեմ պայքարելու պլակատներ (կոմպլեկտ)	
10. Ռազմա-պաշտպանության պլակատներ (կոմպլեկտ)	
11. Փոքր տրամագիծ հրացան	2—3
12. Վարժական հրացան և փամփուշտներ	1
13. Ռումբերի կտրված մողեղներ	2—3
14. Հակազազ	2—3
15. Ջիւ հակազազ	1
16. Հակաողային-քիմիական պաշտպանության պլակատներ (կոմպլեկտ)	
17. Նշանառության հաստոց (հրացանի)	1
18. Հրացանի այլ պարագաներ— (կոմպլեկտ)	

19. Ֆուտբոլի, վալեյբոլի, բասկետբոլի գնդակներ 6—10
20. Վալեյբոլի և բասկետբոլի ցանց 1—2
21. Ֆիզիկա «Գարադուկ»—լրիվ խաղերով
22. Գնդակների համար—նասոս 1
23. Սկավառակ, գունդ, նիզակ, նռնակ, ձող—կոմպլեկտ
24. Տուռնիկ 1
25. Դահուկներ 5 դույզ
26. Չմուշկներ 5 »
27. Սեղանի բիլլիարդ 2 հատ
28. Շախմատ, շաշկի, դոմինո — 5-ական կոմպլեկտ
29. Պատեֆոն պլաստիկաներով
30. Լարային յերաժշտ. դործիքներ ըստ անհրաժեշտության:
31. Վրձիներ, մկրատ, ներկեր, թուղթ, կտավ, քանոն, լողունդի ծայրեր, կարգոն—ըստ անհրաժեշտության
32. Յեթերալին ոտգլիտ-ընդունիչ 1
33. Բարձրաբոսներ 3
34. Մոգական լապտեր (ալիոսկոպ) 1
35. Բեմի կահավորում (կեղծծամեր, կոստումներ, սեկվիդիաներ, դրիմ և այլն):

ՅՆՆՈՒՅՆՆԵՐԻՆ ա) Նշված ինվենտարը պետք է ձևաք բերել ըստ տվյալ աղումքի շենքային հարմարությունների և պայմանների:

բ) Ֆինանսական միջոցները կազմում են աղումքի բյուջեում նախատեսված և կուտակահավաքներին ստացվելիք գումարները:

Գտ. խմբագիր Հ. Հայկազունի
Տեխ. խմբագիր Ա. Մայիսյան
Սրբագրիչ Հ. Մայիլյան
Գլավիտ № 6552
Տիրաժ — 1000
Գատիեր № 222

«Ազգային գրադարան»

NL0223805

149

52.394